

Kollokviumi tételsor

Szabályozás és versenyjog

Tananyag:

- Boytha Györgyné (szerk.): Versenyjog, Szent István Társulat, 2009, 157-188. old.

- órai előadás

A vizsgán egy kifejtős és egy rövid kérdés valamint egy jogeset megválaszolása a feladat

I. Kifejtős kérdések

1. Szabályozást magyarázó elméletek
2. Versenyjogot meghaladó szabályozás szükségessége
3. Reguláció és természetes monopólium
4. Versenyteremtés modelljei
5. A versenyjog szerepe az európai szabályozási modellben
6. Jelentős piaci erő koncepciója az európai szabályozási modellben
7. Versenyjog és liberalizáció
8. Szabályozóhatóságok
9. A versenyjog alól kivett területek
10. Párhuzamosság lehetősége és megítélése a versenyjogi fúzió- és megállapodás-kontrollban valamint erőfölénnyel való visszaélések terén
11. Közösségi versenyjog és nemzeti szabályozás ütközése valamint orvoslása
12. Magyar versenyjog és nemzeti szabályozás ütközése

II. Rövid kérdések

1. Gazdasági szabályozás kontinentális és amerikai megközelítése közti különbség
2. Kiegyenlítő szenvedély tan jelentősége
3. Struktúra- viselkedés-teljesítmény modell és szerepe a gazdasági szabályozási elméletek körében.
4. Piaci kudarcok típusai
5. Foglyul ejtési és szabályozási életciklus elmélet

6. Támadható piacok és *Coase-sejtés*
7. A hálózaton folyó verseny modelljének típusai
8. Reguláció fogalma
9. Re-reguláció és *Regulatory bump*
10. Európai szabályozási modell és elemei
11. Egyetemes szolgáltatás
12. JPE és erőfölény közti különbségek
13. JPE más iparágakban, különös tekintettel a mezőgazdaságra
14. Három kritérium teszt
15. Multiszektor szabályozó
16. Integrált versenyhatóságra példák
17. Polgári felhasználású katonai eszközök versenyjogi megítélése
18. Pálinka és versenyjog
19. Vonalhajózási konzorciumokra vonatkozó csoportmentesség
20. *Effet utile*-elv és viszonya az EUMSZ 106 cikkéhez
21. *Van Eyke*-teszt
22. Félretételi kötelezettség és versenyjogi szankció a vállalkozásokra
23. Önkormányzatokkal szembeni versenyjogi fellépés lehetősége
24. Versenyjogot sértő magyar szabályozás alkotmányellenessége
25. Tpv. 85. §

III. Jogesetek

1. A Francia Cognac (BNIC) termék tanács ellen a francia Versenyhatóság eljárást indított, mert a termék tanács elfogadott egy olyan szabályzatot, amely szerint büntetést kell fizetnie azon szőlő termeszőknek, akik túllépik az engedélyezett tiszta szesz marketing és tárolási kvótát. A tiszta szesz a Cognac gyártására kerül felhasználására.

A BNIC álláspontja szerint erre a megállapodásra nem alkalmazható az EUMSZ. 101. cikke. A Tanács 1184/2006/EK rendelete értelmében ugyanis nem alkalmazandó az EUMSZ. 101. cikke az EUMSZ I. sz. Mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek vonatkozásában kötött megállapodásokra, amelyek a nemzeti rendtartás szerves részei vagy az EUMSZ. 39. cikkében írt célok (termelékenység növelése, mezőgazdaságból élők életszínvonalának biztosítása, piacok stabilizálása, ellátás és megfelelő ár biztosítása) eléréshez szükségesek.

Franciaországban a Cognac előállítás a nemzeti rendtartás része. Ráadásul a termék tanács szabályzata szerint a bűntetés bor és must tanulmányok készítését szolgálja. A must és bor viszont szerepel az EUMSZ I. mellékletében.

Helytálló a termék tanács hivatkozása?

2. Sajtgyártáshoz használt enzimet (rennet) előállító holland egyesülés előírta tagjainak, hogy kizárólag tőle vásároljanak. Az előírást megszegőknek bírságot kellett fizetniük. Az egyesülés a holland rennet piac 100%-át birtokolja.

Az egyesülés álláspontja szerint erre a megállapodásra nem alkalmazható az EUMSZ. 101. cikke. A Tanács 1184/2006/EK rendelete értelmében ugyanis nem alkalmazandó az EUMSZ 101. cikke az EUMSZ 1. sz. Mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek vonatkozásában kötött megállapodásokra, amelyek a nemzeti rendtartás szerves részei vagy az EUMSZ 39. cikkében írt célok (termelékenység növelése, mezőgazdaságból élők életszínvonalának biztosítása, piacok stabilizálása, ellátás és megfelelő ár biztosítása) eléréséhez szükségesek. A rennet ugyan maga nem szerepel az 1. sz. Mellékletben de az annak felhasználásával készült sajt igen.

Helytálló a szervezet hivatkozása?

3. Egy távközlési vállalkozást a GVH eljárás alá vont, mert álláspontja szerint a vállalkozás nagy- és a ráépülő kiskereskedelmi szolgáltatásának árai közti árrés olyan csekély vagy negatív, hogy az nem teszi lehetővé egy hozzá hasonlóan hatékony vertikálisan nem integrált – tehát a vállalkozás hálózatára utalt – versenytárs piacralépését vagy piacon maradását. (árrés) A vállalkozás szerint magatartására két okból a Tpv. tárgyi hatálya nem terjed ki. Egyrészt, mert tevékenységét az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény teljes körűen szabályozza, ezért úgy kell tekinteni, hogy a jogalkotó akarata az volt, hogy ebben a szektorban a Tpv. ne legyen alkalmazható. Másrészt a GVH által is vizsgált árakat a szabályozóhatóság jóváhagyta. A GVH szerint azonban a szabályozóhatóság csak maximum árakat hagyott jóvá és azon belül a vállalkozásnak kellő mozgástere lett volna az árrés elkerülésére.

Alapos-e a vállalkozás hivatkozása a Tpv. tárgyi hatályának hiányára?

4. Az önkormányzati törvény alapján kiadott temetőkről szóló törvény alapján az önkormányzat köteles gondoskodni a köztemető üzemeltetéséről, melynek rendjét az önkormányzat rendeletben szabályozza akkor, ha az önkormányzat üzemeltetésre kegyeleti közszolgáltatási szerződést köt egy vállalkozóval. Érintett önkormányzat ennek megfelelően egy rendeletben előírta a temetői szolgáltatások vele szerződött vállalkozástól való kötelező igénybevételét más temetkezési vállalkozások számára a ravatalozás kivételével. A kizárólagosságot élvező vállalkozó ennek megfelelően számos alkalommal megtagadta a temető igénybevételét más temetkezési vállalkozásoktól, amelyek ezért erőfölénnyel való visszaélés miatt a GVH-hoz fordultak.

Megvalósított-e a kizárólagos joggal rendelkező temetkezési vállalkozás erőfölénnyel való visszaélését?

5. A GVH-tól két kórházat működtető cég kért engedélyt a köztük megvalósuló összefonódáshoz. Együttes nettó árbevételük meghaladja a 15 milliárd forintot és a mindegyiké külön-külön az 500 milliót. A cégek bevételeinek 75%-át az ellátási körzetükbe tartozó betegek után kapott OEP támogatás adja. A cégek által üzemeltett kórházaknak az ellátási területükről érkező betegeket el kell látniuk és utánuk az OEP a felmerült költségek 100%-át megtéríti.

Engedélyköteles-e a bejelentett összefonódás?

6. Van Eycke úr egy reklámhirdetés alapján úgy döntött, hogy egy jelentős összegű megtakarítást helyez el egy belga pénzügyintézetnél. Egy belga királyi rendelet azonban a futamidő alatt maximalizálta a betétek után fizetendő kamatot, amely miatt a pénzügyintézet már nem volt képes a reklámban vállalat kamatot kifizetni, ezért Van Eycke úr pert indított az állam ellen. Álláspontja szerint a nemzeti szabályozás ellentétes az EUMSZ. 102. cikkével az EUSz. 4. cikk (2) bekezdésére tekintettel, amely előírja, hogy a tagállamok tartózkodjanak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyezteti a szerződés célkitűzéseinek megvalósulását.

Megsértette-e a tagállam az EUSz 4. cikke (3) bekezdésére tekintettel az EUMSZ 102. cikkét?

7. Hozzáférés biztosítására jogszabály alapján kötelezett vezetékes távközlési szolgáltató arra tekintettel tagadja meg a közvetítő választást nyújtani kívánó alternatív piaci szereplőtől a hozzáférést, hogy a vonatkozó 73/2004. (IV. 15.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja alapján csak olyan kérelmezővel szemben áll meg szerződéskötési kötelezettsége, aki vállalja valamennyi belföldi helyhez kötött telefon és mobil rádiótelefon hálózatba irányuló hívás végződtetését. Az alternatív szolgáltató viszont csak belföldi vezetékes irányba akar hívásokat végződtetni. A szabályozóhatóság az inkumbens elzárkózását nem találja jogellenesnek a vonatkozó szabályozásra figyelemmel. Az alternatív szolgáltató viszont arra hivatkozik a GVH előtt, hogy a magyar szabályozás ellentétes az EU-s irányelvvel, az ugyanis az inkumbensek általános hozzáférési kötelezettséget ír elő, függetlenül az alternatív által kínált szolgáltatás jellegétől. Erre tekintettel kéri az alternatív szolgáltató, hogy a GVH tegye félre a magyar szabályt és erőfölénnyel való visszaélés miatt marasztalja el az inkumbenst.

Hogyan határoz a GVH?

8. Nemzeti kormány két évvel az állami távközlési vállalatnak ingyenesen kiosztott GSM engedély után 1 milliárd EUR összegért második mobil frekvencia engedélyt osztott ki pályázati kiírás keretében.

Jogsértést követett-e el a nemzeti kormány?

9. A Vet. a szélerőművek által termelt áram hálózati elosztó általi kötelező átvételét írja elő. Az elosztói engedélyes ennek a törvényi előírásnak megfelelően kijelölte a szélerőmű által termelt villamos energia átvételi pontját, viszont ahhoz már nem járult hozzá, hogy a szélerőmű-park az ő hálózati tartóoszlopaira elhelyezett kábelek révén vigye el a szélerőműtől a villamos energiát az átvételi pontig. (ún. „kétrendszerűsítés”) Az elosztói engedélyes szerint ehhez neki az érintett szakaszon el kellene bontani a meglévő elosztó hálózatát, hogy azt a szélerőmű által termelt villamos energia szállítására is alkalmassá tegye, amely viszont jelentős többletköltségekkel járna számára.

Visszaélt-e erőfölényével az elosztó?

10. Passzív közvilágítási elemekhez való hozzáférés túlzottan magas díja miatt indult eljárásban megállapítást nyert, hogy a regionális elosztó szolgáltató szabályozott díjat kér a feltelepülni szándékozó áramszolgáltatótól.

Mit tesz a GVH?

11. Helyi önkormányzat kábeltelevíziós szolgáltatást nyújt a településen. Egy új szolgáltató az önkormányzat tulajdonában lévő tartóoszlopokra szeretné saját hálózatát elhelyezni. Az önkormányzat ettől elzárkózott, hivatkozva arra, hogy ő már nyújt kábeltelevíziós szolgáltatást a településen és nincsen szükség újabbra?

Mi a magatartás megítélése, ha az elzárkózás önkormányzati rendeletben, hatósági határozatban, vagy testületi döntésben ölt testet?

12. A közel félmillió előfizetőt kiszolgáló felperes 2003. nyarán átalánydíjas akciót indított, melynek keretében előfizetői számára a hétvégeken kezdeményezett hívások esetén a beszélgetés hosszától függetlenül egységesen 45 Ft bruttó díjfelszámítási kedvezmény nyújtását helyezte kilátásba. Azon előfizetőknek, akik a 2003. augusztus 31-ig tartó akciót nem kívánták igénybe venni 1767 előhívószámot kellett tárcsáznuk.

A felperest nyári akciója miatt a Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) megbírságolta a hírközlési szabályok megsértése miatt.

A Versenyhivatal szintén eljárást indított gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt, mert a felperes hátrányos feltételek elfogadását kényszerítette ki úgy, hogy ezáltal vállalkozását indokolatlan előnyhöz jutott. Alperes (GVH) e körben kifejtette, hogy az akció igénybevétele az előfizetők többsége számára nem volt racionális választás, sőt kifejezetten hátrányos, magasabb díjat eredményező opció volt, mert az átlagos híváshossz hétvégenként nem érte el a 45 Ft-nak megfelelő összeget.

Felperes fellebbezésében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte, mert álláspontja szerint a GVH-nak nem volt hatásköre az NHH eljárása mellett párhuzamosan eljárást indítani, amely ráadásul így a kétszeres elmarasztalást eredményezett. Miként határozott a Bíróság?